

Voor verdere ontwikkeling Groen Kennisnet

‘Mooie modellen’

Zit achter Groen Kennisnet, de gezamenlijke ict-voorziening van de groen-onderwijsinstellingen, voldoende visie? Kan iedereen ermee uit de voeten? Een pas verschenen brochure geeft antwoorden voor verdere inrichting ervan.

TEKST EN
FOTOGRAFIE
ton van den born

Dick van Zaane, verbonden aan Bibliotheek Wageningen UR en voorzitter van het Regieteam Groen Kennisnet (GKN), is een van de mensen achter de brochure ‘Architectuur tussen kennisvraag en -aanbod’. Informatiemanagement is niet echt een onderwerp dat bij de meeste docenten het hart sneller doet kloppen, denkt hij. Het heeft echter wel te maken met vragen uit het onderwijs en ict-middelen voor scholen en docenten. De brochure staat vol met schema’s en ‘mooie modellen’. Van Zaane vertelt welk verhaal ze vertellen, en waartoe.

Waarover gaat de brochure?

“Over Groen Kennisnet, de gemeenschappelijke ict-voorziening van de instellingen in het groen onderwijs. De brochure legt de verbinding tussen de werkprocessen

van de Groene Kennis Coöperatie (GKC), de informatiebehoefte en hoe daarin met ict voorzien kan worden. Ook geeft het een kader voor de ontwikkeling en het beheer van die ict. De verantwoordelijkheid voor het beheer ligt bij het facilitair bedrijf, afdeling it, van Wageningen UR.”

Wat was de aanleiding voor de realisatie van de brochure?

“Je ziet dat veel ict-oplossingen hapsnap tot ontwikkeling zijn gekomen. Daarmee zijn organisaties ver gekomen, maar mensen vragen zich wel af: zit er nog een visie achter? Is het gebaseerd op weloverwogen beslissingen? De gedachte is dat we voor een verdere ontwikkeling van Groen Kennisnet behoefte hebben aan een kader. De valkuil is dan dat je een dik boek schrijft dat in de la verdwijnt. We wilden iets dat begrijpelijk is en toepasbaar.”

Wat is het doel?

“Een kader voor de verdere inrichting van Groen Kennisnet. Ik noem dan vier s’en: dat kader biedt strategie, systematiek, structuur en samenhang. Achter in de brochure staan allerlei principes die richting geven aan de ontwikkeling en besluitvorming, waarvan je alleen beargumenteerd zou kunnen afwijken. Uiteindelijk moet het zo zijn dat de ict-voorzieningen beter toegepast zijn op wat we willen bereiken als GKC en GKN. Het gaat om een efficiëntere investering en beheer.”

Wat staat er in?

“We gaan uit van drie werkprocessen in het GKC-domein: circuleren van kennis, onderwijsvernieuwing en samenwerking. Je praat dan

respectievelijk over informatie, ict-instrumenten en *communities* in de brede zin van het woord. Stel je de gebruiker voor die iets wil met rozen snoeien. Die zoekt informatie, tijdschriftartikelen of leermiddelen; hij wil hulp om te studeren, een portfolio om studieresultaten vast te leggen of een arrangeertool om een mooi leermiddel te maken. En hij wil misschien ook samenwerken met anderen, bijvoorbeeld in een *community* ‘rozen snoeien’. Dan komt de vraag: welke informatie, functionaliteiten en deskundigen heb je daarvoor nodig? Wat hebben we en waar zitten witte vlekken? Dat wordt gepresenteerd in de vorm van schema’s met een korte toelichting. Uiteindelijk zijn we uitgekomen op één schema voor alle drie werkprocessen waarin zowel de ontwikkeling van iets nieuws als het gebruik van wat er al is, zijn opgenomen. Dat maakt het een stuk eenvoudiger.”

Leuk om te maken?

“Ja, we werden enthousiast over sommige modellen. Misschien is het ook breder te trekken dan Groen Kennisnet; misschien is het voor anderen bruikbaar. Het uitgangspunt is vrij universeel: je hebt een doel en daarvoor zijn informatie en instrumenten nodig en mogelijk zijn er mensen die meer weten dan ik.”

Wat was jullie conclusie?

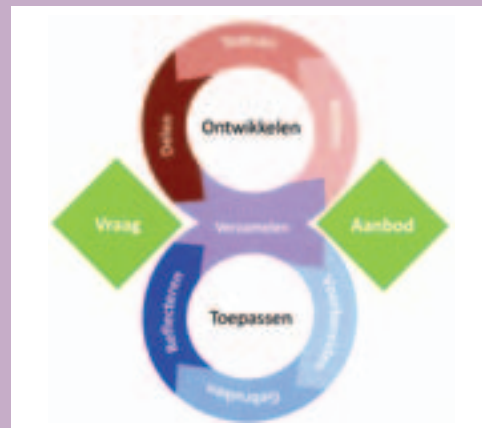
“Dat we een eind zijn. De huidige ict-applicaties bleken prima in de schema’s te passen. Als er witte vlekken zijn, kun je je afvragen wat daar moet komen, maar ook of het misschien al ergens te krijgen is. En als bijvoorbeeld een docent een vraag heeft, kun je uitzoeken of het

De ict-applicaties waarover het groen onderwijs met Groen Kennisnet beschikt, passen volgens Dick van Zaane, voorzitter Regieteam GKN, prima bij wat er wordt gevraagd

Inhoud brochure

De brochure beschrijft hoe je van werkprocessen, kenniscirculatie, onderwijsvernieuwing en samenwerking naar applicaties komt. Wat is nodig voor die processen? In werkwoorden zoals ontwikkelen, verzamelen en toepassen worden de tussenstappen onderscheiden. Bovendien is er een vraag- en aanbodkant: respectievelijk de gebruiker en de verzameling van kennis (bijvoorbeeld Artik+), instrumenten (bijvoorbeeld portfolio) en *communities*. De architectuurprincipes die in de brochure staan, zijn randvoorwaarden voor aanvulling en ontwikkeling van applicaties. Ten slotte is de beheer- en beslissingsstructuur geschetst.

een GKC-proces betreft en of we er al iets voor hebben. Dat kunnen we toetsen aan de beschreven principes.”

Principes zoals?

“Dat we gebruik maken van open standaarden bijvoorbeeld. En we willen niet iets ontwikkelen als het er al is, gratis beschikbaar op internet soms. Denk maar aan *hotmail* of *gmail* en inmiddels honderdduizenden andere applicaties. Een ander principe is dat informatie is vastgelegd bij één bron, niet op meerdere plekken, maar wel hergebruikt kan worden uit die bron. Er is dan één eigenaar.”

Raakt dit aan de ict bij onderwijsinstellingen?

“Groen Kennisnet gaat tot de deur van die instellingen. Ze kunnen zelf de koppeling leggen tussen het

gezamenlijke systeem van Groen Kennisnet en het eigen systeem. Wij bieden Groen Kennisnet aan en geven accounts uit, zestigduizend in totaal. Gebruikers hebben zo toegang tot functionaliteiten die de school niet heeft. De brochure geeft een beschrijving van het systeem, maar parallel hieraan loopt een proces GKN2015 waarin wordt gezocht naar antwoord op de vraag: waar staan we over vijf jaar?”

Waar staan we over vijf jaar?

“Drie essentiële zaken veranderen. We gaan applicaties niet meer zelf beheren als ze er al zijn, vaak sneller en beter, bij andere leveranciers of als webdienst op internet. Er is verder een groeiende behoefte om de computerschermen op maat van de gebruiker in te richten, gepersonaliseerd. Denk aan *iGoogle*. En ten slotte moet de vraagsturing goed

geregeld zijn. Als je veel zelf maakt, loop je de kans dat je achter de feiten aanloopt, dat de vraag van een gebruiker pas beantwoord wordt als hij zelf al een oplossing heeft gevonden. Gebruikers kunnen steeds meer zelf kiezen uit het aanbod van webdiensten; dat is vraagsturing *on the spot*.”

De brochure ‘Architectuur tussen kennisvraag en -aanbod; Uitwerking van de business informatiestructuur en het informatiemanagement van Groen Kennisnet’
online: <http://cort.as/oWTh>